

Biologische bestrijding van rupsen

Gerben Messelink, Chantal Bloemhard, Anton van der Linden
G.J.Messelink @ppo.dlo.nl

Inleiding

Rupsen geven veel schade in zowel de sierteelt als groenteteelt onder glas. Nieuwe mogelijkheden voor biologische bestrijding van rupsen zijn onderzocht. Drie verschillende methoden zijn in ontwikkeling en bieden veel perspectief.

Insectenetende vogels

Uit onderzoek op het PPO in Naaldwijk is gebleken dat tropische vogels van de familie Timaliidae zeer efficiënte rupsenbestrijders zijn in kassen. Vooral de roodkopnontimalia, *Alcippe brunnea*, en de grijswangnontimalia, *Alcippe morrisona*, zijn geschikt om in te zetten. Deze soorten zijn struikbewoners, waardoor ze laag in het gewas blijven en niet de kas uit vliegen. De vogels kunnen ingezet worden in teelten van paprika, komkommer, aubergine, tomaat, boon, gerbera en roos.

De roodkopnontimalia, *Alcippe brunnea*.

Virus

Bij de Turkse mot, *Chrysodeixis chalcites*, is een nieuw persistent baculovirus aangetroffen (CcSNPV) dat rupsen infecteert waardoor ze verslijmen. Het virus is makkelijk te vermeerderen en kan over het gewas gespoten worden. Door de persistentie van het virus, is waarschijnlijk minder frequent een bespuiting nodig ten opzichte van Bt-producten, waardoor kosten bespaard worden. Bovendien is resistentie-ontwikkeling tegen het virus uitgesloten. In samenwerking met de leerstoelgroep Virologie van Wageningen Universiteit wordt het virus verder onderzocht.

Rupsen Turkse mot, gezond en aangetast door CcSNPV.

Sluipwespen

Sluipwespen kunnen een goed alternatief zijn voor rupsenbestrijding. Het PPO in Naaldwijk heeft een aantal soorten getest tegen rupsen van de Turkse mot. Sommige (solitaire) soorten leggen in iedere rups één ei en anderen (gregaire) soorten leggen meerdere eieren in een rups. Veelbelovende soorten zijn de solitaire *Meteorus gyrator* en de gregaire *Cotesia vanessae*. De laatste soort komt van nature voor in Nederland.

Rups Turkse mot geparasiteerd door *Cotesia vanessae*.